

Kárpáti Magyar Krónika

A Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet
elektronikus lapja

Kiadja a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai
Közössége

Lapengedély száma: 3 T Nr. 188

Kárpáti Magyar Krónika – XXIII. (XX.) évfolyam, 18. (272.) szám. 2019. szeptember 30.

Írta: Zubánics László, Dupka György, Szemere Judit, Fuchs Andrea | A kiadás éve: 2019

EZ VOLT 2019 SZEPTEMBERE FOLYAMÁN

Elismerések

* Újabb elismerésben részesült **Marcsák Gergely Fekete-Tisza** című verseskötete. A minap a [Magyar PEN Club](#) *Khelidon-díját* vehette át Szigetváron.

* Immáron 96. alkalommal adtak át *Magyar Örökség Díjakat* Budapesten, amelyekkel hét kiemelkedő személyiség és intézmény tevékenységét díjazták. A díjazottak között szerepel a **Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ)**, valamint **Vidnyánszky Attila** is.

* *Kárpát Hazáért Nívódíj* elismerésben részesült a Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészek Révész Imre Társasága.

* **Volodimir Zelenszkij** ukrán elnök a *Bölcs Jaroszlav érdemrend* 4. fokozatával tüntette ki **Róth Sándor** munkácsi származású amerikai üzletembert, aki egyben Ukrajna szegedi tiszteletbeli konzulja. Az elismerést földink Ukrajna nemzetközi tekintélyének erősítéséért, az államközi együttműködés fejlesztését célzó, valamint gyümölcsöző civil tevékenységéért kapta. Mint ismeretes, a milliárdos, a Forbes besorolása alapján, a világ egyik leggazdagabb embere.

Fontosabb események, rendezvények

2019. szeptember 1. A Karácsfalvai Sztójka Sándor Görögkatolikus Líceumban szent liturgia keretében megtartották a 17. tanévnyitó ünnepséget. A szertartást **Luscsák Nílus**, a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye segédpüspöke mutatta be a Beregszászi Magyar Görögkatolikus Esperesi Kerület jelen lévő papjaival együtt. **Tóth Jenő** intézményvezető tájékoztatása szerint a líceum idén a külső független értékelés (ZNO) alapján a megye 305 iskolája közül a 24. lett, a 99 kárpátaljai magyar iskola között pedig az első helyen áll. Ezt az eredményt azzal sikerült kivívnia az intézménynek, hogy mind a 28 végzős diák teljesítette a ZNO-t. Emellett szeptembertől valamennyien felsőoktatási intézményben folytatják tanulmányaikat. Az egybegyűlteket köszöntötte **Csizmadia Alexandra**, Magyarország Beregszászi Konzulátusának konzulja is. Végezetül a 61 új diák – köztük a most először indított 5. és 6. osztály tanulói – letette az esküt, majd **Magyar Vita**, a líceum oktatásért felelős igazgatója hivatalosan is megnyitotta a tanévet, melyet idén összesen 136 tanuló kezd meg Karácsfalván.

2019. szeptember 1. Erkel *Hunyadi László* című operájának koncertszerű előadására került sor a Beregszászi Arénában Magyarország Beregszászi Konzulátusának szervezésében. A bemutatóra mintegy háromezer ember volt kíváncsi. Az előadás kezdetén **Babják Zoltán**, Beregszász polgármestere, **Szilágyi Mátyás**, Magyarország beregszászi külképviseletének főkonzulja köszöntötte a közönséget, majd **Főző Virág**, az opera főigazgató-helyettese tolmácsolta **Ókovács**

Szilveszter vezérigazgató üzenetét, aki levelében utalt a tavalyi teltházás eseményre, amelyen még a New York Times tudósítója is jelen volt. Az előadáson az Opera Zenekar és Énekkart (karigazgató **Csiki Gábor**) **Medveczky Ádám** vezényelte. Az előadás alatt kivetítőn magyar és ukrán nyelven feliratozva is olvashatóak voltak a színpadon elhangzott sorok. A lelkes nézők a háromfelvonásos operát vastapssal és virágcsokrokkal jutalmazták.

2019. szeptember 1. A Pro Arte – Munkács civil szervezet szervezésében (elnöke: **Matl Péter** munkácsi szobrász, ügyvezető igazgatója: **Matl Árpád**) a szolyvai járási Kvitka Polonini üdülő területén megnyílt a VI. Kárpátaljai Nemzetközi Szobrásztábor a *család* témakörben. A nemzetközi tábor résztvevői neves művésznők: **Daria Aljyoshkina** (Lemberg), **Rostás Beáta** (Eger), **Olena Dodatko** (Kijev), **Rhea Marmontini** (Spanyolország), **Jitka Kusova** (Csehország).

2019. szeptember 2. Még mindig nem egyértelmű az ukrán elnök nemzeti kisebbségekkel kapcsolatos álláspontja. **Volodimir Zelenszkij** az 1+1 tévécsatornának adott interjújában arról beszélt, hogy a nemzeti kisebbségek védelmét előirányozó törvénytervezetet kell létrehozniuk, amely garantálja nyelvhasználatukat. Az ukrán elnök ugyanakkor hozzátette: még nem tudja, hogy felülvizsgálják-e az ukrán nyelvtörvényt, mivel az negatív hatással lehet az államfőre és az új kormányra is. Zelenszkij pedig aligha szeretne veszíteni népszerűségéből az önkormányzati választások előtt.

2019. szeptember 2. Megkezdődött az új tanév a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Felsőfokú Szakképzési Intézete (FSZI) 334 diákja és tanárai számára. Soós Katalin, az FSZI igazgatója a beregszászi római katolikus templomban tartott ünnepségen elmondta, hogy immár a hatodik tanévet kezdi meg az intézmény történetében, s valamennyi év különleges és nehézségekkel teli volt. Az iskola diákjai 98%-os eredménnyel teljesítették a ZNO vizsgáit, amivel a kárpátaljai iskolák között a 42., míg a koledzsek között az első helyen áll a megyében. Az igazgatónő üdvözölte az intézménybe felvételt nyert 102 elsős fiatait, akiknek kitartást és eredményes munkát kívánt. A tanévnyitón beszédet mondott **Illés Boglárka**, az Emberi Erőforrások Minisztériuma ifjúságpolitikáért és esélyteremtésért felelős helyettes államtitkára, **Barta József**, a KMKSZ és a Kárpátaljai Megyei Tanács elnökhelyettese. **Orosz Ildikó**, a Rákóczi-főiskola rektora záróbeszédében elmondta: a fiatalok bizonyították, hogy az intézménybe való felvétellel a sikeres és eredményes oktatást választották, kitaró munkájukat pedig pár év múlva diplomával koronázhatják meg.

2019. szeptember 2. Tanévnyitó ünnepségek zajlottak le a kárpátaljai magyar tannyelvű iskolákban is. Elhangzott, hogy az iskolák magyar tagozatainak első osztályába mintegy 150-nél több gyereket írtak, mint tavaly. A 2019/2020-as tanévben a magyar tagozaton 2162 elsős kezdheti meg tanulmányait. Hetven kárpátaljai rászoruló diák vehetett át iskolakezdési tanszercsomagot az Ökumenikus Segélyszervezet jóvoltából Beregszászon.

2019. szeptember 2–8. Megrendezték a Körmendi Lajos Írótabort Berekfürdőn. Az *Együtt* folyóiratot és a Magyar Írószövetség Kárpátaljai Írócsoportját (MIKICS) elnöki minőségben **Vári Fábián László** József Attila-díjas költő, MMA-tag képviselte.

2019. szeptember 3. Megnyílt **Soltész Péter** egyéni kiállítása Magyarország Ungvári Főkonzulátusán. **Kuti László** első beosztott konzul köszöntötte a szép számban megjelent érdeklődőket. **Buhajla József** főkonzul röviden ismertette a képzőművész életpályáját. Soltész Péter festményei október 4-ig tekinthetők meg előzetes egyeztetés alapján Magyarország Ungvári Főkonzulátusának előterében.

2019. szeptember 3. A *PIM az A38 Hajón: Kortárs szerzők zenei kísérettel* című programban **Farkas Wellmann Endre** József Attila-díjas költő szerzői estjén fellépett **Marcus Gergely** költő is, aki három versét gitárkísérettel adta elő.

2019. szeptember 4. **Lilija Hrinevicset** váltva Ukrajna tizenegyedik oktatásügyi minisztere a mindössze 29 éves **Anna Novoszad** lett.

2019. szeptember 5. Az ukrán külügyminisztérium felháborodását fejezte ki, amiért **Azbej Tristan**, az üldözött keresztények megsegítéséért és a Hungary Helps Program megvalósításáért felelős államtitkár polgárháborúnak titulálta az Ukrajna keleti részében dúló háborút.

2019. szeptember 6–8. A Kárpátaljai Magyar Egészségügyi Dolgozók Társasága (KMEDT) és a Magyar Egészségügyi Társaság (MET) *IX. Dr. Novák Endre-napok* címmel nemzetközi konferenciát rendezett Aknaszlatinán, az Imperia étteremben. A Kárpát-medence magyar orvostársadalmának jeles képviselői előtt előadást tartott **Dupka György** történész is a 75 éve szovjet fogságba került magyar orvosokról, akik a hadifogolytáborokban életmentő tevékenységet folytattak, gondosan ápolták rabtársaikat. Bár összes felszerelésük a két kezük és problémamegoldó szakmai tudásuk volt, számos túlélő fennmaradt levélben, visszaemlékezésben köszönte meg a lelkiismeretes orvosok szeretetteljes segítségét és az ápolást. Az, hogy a közel 1 millió fogva tartott magyar rab közel 70%-a hazatért, nagyban köszönhető az életmentő orvosokon kívül a szovjet rabságba került lekipásztornak is (lásd Placid atyának a túlélésről megfogalmazott négy szabályát), akik a lélek gyógyításában jeleskedtek. Számos esetben megakadályozták, hogy a magyar rabok a szovjet légerek poklában ne omljanak össze lelkileg, Istenhez fohászkodva, lelki erőt nyerjenek a túléléshez, hogy szerencsésen hazatérjenek...

2019. szeptember 6–8. A Kárpátaljai Szövetség szervezésében lezajlott a kárpátaljaiak 29. találkozója a balatonföldvári Riviéra Park Hotelben. Elnöki köszöntő mondott **Benza György**, majd emlékpádot állítottak Kerényi Gyula tiszteletére. *Lelkipásztornak lenni Kárpátalján* címmel kerekasztal-beszélgetést tartottak **Radvánszky Ferenc** mezőkaszonyi református lelkész, **Marosi István** beregszászi görögkatolikus pap, **Mészáros Domonkos** római katolikus pap, illetve **Taracközi Ferenc**, a beregszászi református gyülekezet vezető lelkésze részvételével. Ezt követően zenés műsor hangzott el a Turay Ida Színház művészeinek – **Szakács István** (zongora) és **Matuz Gergely** (fuvola) – közreműködésével. A szombati napon *Kárpátalja elszakítása, avagy 100 éves a Saint Germain-i szerződés* címmel minikonferenciára került sor **dr. Seremet Sándor** elnökletével. A délutáni program **Csete György Eörs** vezetésével filmvetítéssel és kerekasztal-beszélgetéssel zárult.

2019. szeptember 7. Ukrajna elnöke megvétózta a Plast cserkészszövetséget nemzeti jelentőségű szervezetté emelő törvényjavaslatot.

2019. szeptember 7. Csongoron, a helyi református templomban a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség (KMPSZ) szervezésében megtartották a kárpátaljai magyar iskolák központi tanévnyitó ünnepségét. Igét hirdetett **ifj. Pocsai Sándor**, a gyülekezet lekipásztora, majd **dr. Orosz Ildikó**, a KMPSZ elnöke tartotta meg ünnepi beszédét. Beszámolt a kárpátaljai magyar iskolák elmúlt tanévben tapasztalt helyzetéről, valamint reményét fejezte ki az új ukrán vezetés iránt, mondván: a kisebbségeket és a kisebbségi oktatást érintő kérdések végre talán halló fülekre találnak. Köszönetet mondott továbbá **Brenzovics Lászlónak**, a KMKSZ elnökének, hogy minden politikai súlyát bevetette a kárpátaljai magyar oktatási intézmények felújításának érdekében. Ezt követően **Potápi Árpád János** nemzetpolitikáért felelős államtitkárúr szavait **Bujdosó János** tolmácsolta. Felszólalt továbbá, s köszöntötte a jelenlévőket **Szilágyi Mátyás**, Magyarország Beregszászi Konzulátusának főkonzulja, **Fekete Irén**, a Szlovákiai Magyar Pedagógusszövetség elnöke, valamint **Brenzovics László**, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség elnöke. A program folytatásaként a Csongori Általános Iskola elsősei köszöntötték a jelenlévőket kis műsorokkal, majd a gyülekezet lekipásztora megáldotta az első tanévüket kezdő nebulókat.

2019. szeptember 7–8. Magyarország Ungvári Főkonzulátusa harmadszor szervezte meg a hUNGary Fest hagyományörző gasztró-kulturális fesztivált Ungváron. A főkonzulátus előtt, az Ung partján megtartott családbarát rendezvényen hagyományörző együttesek, tánccsoportok és zenekarok szolgáltatták a kulturális programot. A fesztivált **Buhajla József** ungvári magyar főkonzul nyitotta meg. Üdvözölte a jelenlévőket **Bohdan Andrijiv**, Ungvár polgármestere, **Mihajlo**

Rivisz, a Kárpátaljai Megyei Tanács elnöke, **Jaroslav Halász**, a megyei adminisztráció vezetőjének helyettese és **Zubánics László**, az UMDSZ elnöke. A kétnapos kulturális program során a hUNGary Fest színpadán felléptek a Csipkés és a Sodró együttes, az Ungvári Művészeti Iskola tanárai és diákjai, a beregszászi Street Dance, az ungvári Blitz és Barátok táncegyesület, a beregszászi színház művészei, valamint a Dzerelyce Karpat táncegyüttes. A Magyar–Turán Alapítvány harcosainak előadásában fegyverbemutatóra is sor került. A Kovács Vilmos Irodalmi Társaság (KVIT) sátrában **Shrek Tímea** író és **Szabó Kata** irodalmár bemutatták az érdeklődőknek az Intermix Kiadótól kapott könyveket, az *Együtt* irodalmi-művészeti-kulturális folyóirat és a *Kárpátaljai Hírmondó* korábbi számait. A fesztivál második napja a Hungarikum rajzpályázat eredményhirdetésével és más gyerekprogramokkal zárult.

2019. szeptember 7–8. A III. hUNGary Fest keretében Magyarország Ungvári Főkonzulátusa szervezésében az Ungvári Nemzeti Egyetem Ukrán–Magyar Oktatási-Tudományos Intézetének Bercsényi Miklós Könyvtárában *Magyar őstörténet a természettudományok tükrében* címmel előadást tartott **Bíró András Zsolt** antropológus kutató (Magyar Természettudományi Múzeum) a Kurultaj Magyar Törzsi Gyűlés főszervezője. **Kóros Attila** ungvári magyar konzul köszöntötte a megjelenteket és bemutatta az előadót, akinek szakterülete a honfoglalás, a hun és az avar kor kutatása, az eurázsiai sztyeppövezet népeinek antropológiai és genetikai kutatása, valamint a nomád népek vándorlásának történeti és humánbiológiai alapú modellezése. A Magyar–Turán Közhasznú Alapítvány elnöke járt már Erdélyben, Délvidéken, most pedig első ízben Kárpátaljára érkezett. Az antropológus a saját, valamint a munkatársaival közösen végzett kutatásainak eredményeiről is beszámolt. A hallgatók betekintést kaptak az elmúlt évtized őstörténeti kutatásai által kimutatott számos összefüggésbe. Többek között elhangzott az is, hogy a természettudományok gyors fejlődése, a leletanyagok mennyiségének bővülése, valamint új források adatainak a bevonása – ez mind-mind számtalan új eredménnyel gazdagította a magyar őstörténet kutatását.

2019. szeptember 7–8. Hatodik alkalommal adózott fesztivállal Dobó István emlékének a Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet Császlócon és Szerednyén.

A kezdőnap hivatalos megnyitóján Dobó István esküjét hallhatták az *Egri csillagok* című musicalből **Birta István** kántor előadásában, majd **Orosz Ildikó**, a Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet elnöke megnyitotta a DobóFesztet. Felszólalt **Szilágyi Mátyás**, Magyarország Beregszászi Konzulátusának főkonzulja, **Kovácsik Antónia**, Magyarország Ungvári Főkonzulátusának vezető konzulja, **Balogh Lívia**, a KMKSZ Ungvári Középszintű Szervezetének elnöke, valamint **Roják Mária**, Császlóc polgármestere. A délután folyamán fellépett a Csüllő és a Kincső táncsoport, a Csicsergő népdalkör, a téglási kultúrház táncsoportja, a Rumenok vokálegyüttes, a Mátrai Nyugdíjasklub Acélhang dalköre, a Császlóci Tinédzserek, a Szlovákiai Beyle Hagyományörző egyesület, valamint **Fulajtár Bernárd** dobóruszkai nagyvőfély. A népzenei blokkot a Csipkés együttes zárta. A DobóFeszt első napját a United együttes frontembereként ismertté vált **Pély Barna** koncertjével fejezték be. A fesztivál második napján, Szerednyén magyar, ukrán, ruszin és felvidéki hagyományörző együttesek szórakoztatták a jelenlévőket. Színpadra léptek többek között a Szerednyei Középköznevelő tanuló, a munkácsi Rusznaki. A szervezők kézműves foglalkozásokat biztosítottak a kicsiknek. A rendezvény látogatói kárpátaljai bor- és ételkülönlegességek közül válogathattak.

2019. szeptember 8. Az Istenszülő Szűz Mária születésének ünnepén tartotta meg templombúcsúját a Mezőgecei Görögkatolikus Egyházközség. A helyi és zarándok hívek, valamint a Beregszászi Magyar Görögkatolikus Esperesi Kerület jelen lévő papsága szent liturgia keretében emlékezett meg az 1947-ben épült templom címünnepéről. Szentbeszédet **Pösze Roland** mátyfalvi parókus mondott. A szent liturgia végén a hívek körmenetet tartottak, majd a pápai és a magyar himnusz eléneklésével, éltetésekkel és olajkenettel ért véget a szertartás. Ezt követően a helyiek szeretetlakomára várták a vendégeket az egyházközség hittantermében.

2019. szeptember 8. Ünnepelesen megnyitotta a 2019-2020-as tanévet a négy kárpátaljai református líceum az ungvári járási Nagydobronyban, ahol átadták a magyar kormány támogatásával felújított és új létesítményekkel bővített helyi líceumot. **Pánczél Károly**, az

Országgyűlés nemzeti összetartozás bizottságának elnöke többek között köszönetét fejezte ki a Nagydobronyi Református Líceum pedagógusainak, akik az utóbbi 25 év során több mint 700 diákot bocsátottak útjukra. A jövőbe történő beruházásnak nevezte, hogy a magyar kormány 398 millió forintos támogatásából megújult, kollégiumi férőhelyekkel, tornateremmel és hat tanteremmel bővült a nagydobronyi intézmény. A tanévnyitón elhangzott, hogy a négy kárpátaljai református líceumban összesen 512 diák kezdte meg az új tanévet. A tanintézetekben folyó oktatás színvonalát jelzi, hogy az idén érettségizett 145 diák közül 136-an folytatják felsőoktatási intézményekben a tanulmányaikat.

2019. szeptember 10. Marcsák Gergely irodalmár részt vett Soborsinban a **dr. Kövér Péter** által szervezett *Repkény* értelmiségi fórumon. **Farkas Wellmann Endrével** bemutatták *A római disznó monológja* c. pódiumműsort, illetve a kárpátaljai költő felolvasott a *Fekete-Tisza* című kötetének verseiből.

2019. szeptember 11. Brüsszelben **Rényi Katalin** *21 gramm* című kiállításának megnyitóját követően koncertet adott **Csuprik Etelka** kárpátaljai zongoraművész, Ukrajna érdemes művésze. Repertoárjában Bartók, Liszt, Kodály, Chopin művei szerepeltek. A Naxos, Philips, Amadis kiadónál több mint 30 CD-t játszott fel a zeneirodalom legszebb műveiből, 2018-ban pedig két új lemeze is megjelent Magyarországon. Jelenleg is folynak J. S. Bach WTC I–II művének stúdiófelvételei – olvashatjuk a Balassi Intézet oldalán.

2019. szeptember 12. Az *Irodalmi párosok és páratlanok, avagy magányos műfaj-e az irodalom?* kérdéskör jegyében lezajlott a harmadik Előretolt Helyőrség Szabadegyetem a Kárpát-medencei Tehetséggondozó Nonprofit Kft. szervezésében Gyulán, az Erkel Ferenc Művelődési Központban. Megnyitóbeszédet **Szentmártoni János**, a Magyar Írószövetség elnöke tartott. Szólt arról, hogy az akadémia a szépíró tagozattal indult, a második évben a kritikus műhellyel bővült, a harmadik évben színházi kurzus is indult, idén pedig az elsőköteteseknek is kiírtak pályázatot. A szervezet kiadót is működtet, és már 57 könyvet tett le az irodalom asztalára. Szerzői közül többen már rangos díjak birtokosai. Kitért az akadémia irodalmi-kulturális kapcsolataira is. Az *Előretolt Helyőrség Íróakadémia anyaországi melléklete* tizennégy megyében lát napvilágot heti rendszerességgel, 260 ezer példányban. Erdélyben tizenegy heti- vagy napilap mellékleteként havonta 40 ezer példányban kerül a családok asztalára, míg a Vajdaságban a *Magyar Szó* havonta 20 ezer példányban teríti a magyarság körében. Beindítás előtt áll a *Felvidéki* és a *Kárpátaljai Helyőrség* is. Majd *Bolygópályák* címmel életút-beszélgetést hallgathattak meg **Mezey Katalin** Kossuth-díjas író-költővel. A szerzőt **Orbán János Dénes** kérdezte. A szabadegyetem munkájában Kárpátaljáról részt vett **Marcsák Gergely, Shrek Tímea, Kertész Dávid és Lőrincz P. Gabriella** irodalmár.

2019. szeptember 12. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola matematika és informatika szakos hallgatói és tanárai részt vettek a Nemzetközi Távközlési Egyesület (International Telecom World, ITU) 2019. évi konferenciáján. A rendezvényt a Hungexpo Budapesti Vásárközpontban tartották, ahol a konferenciával együtt kiállítást is szerveztek.

2019. szeptember 12. **Volodimir Zelenszkij** ellátta kézjegyével a képviselők mentelmi jogának eltörlését előirányozó törvényt.

2019. szeptember 12. **Ivan Bondarenko**, Kárpátalja kormányzója jóváhagyta a Kaszony központú kistérség megalakulását indítványozó kérelmet. A határozat értelmében a következő települések alkotják majd a hromadát: Kaszony, Zápszony, Rafajnaújfalú, Som, Kastanovo (Somi tanya), Papi, Hetyen, Kispapi.

2019. szeptember 13–14. Kilencedik alkalommal rendezték meg a Kárpátaljai Felső-Tisza-Vidéki Magyarok Találkozóját, a Feltiszát. A rendezvény első napja a vidék pedagógusainak és nevelőinek szólt. A Rahói Magyar Házban megrendezett pedagóguskonferencián a vendégek olyan aktuális témákról hallhattak előadásokat, amelyek a mindennapokban nagyban befolyásolják oktatói és nevelői munkájukat. Vítaindító beszédet **Benedek Imre**, a Kárpátaljai Magyar

Pedagógusszövetség (KMPSZ) egyik alelnöke tartott. **Greza Csaba**, Magyarország Kolozsvári Konzulátusának konzulja az erdélyi magyar szórvány helyzetéről tartott előadásában megállapította, hogy a kárpátaljai és erdélyi magyar szórványközösségek számos hasonló vonással rendelkeznek. A kárpátaljai két- és többnyelvűség múltjáról és jelenéről, a nyelvi kontaktusokról **dr. Karmacs Zoltán**, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola docense számolt be. Zárszót mondott **dr. Gyebnár István** beregszászi magyar konzul.

A második napon az ünnepi program a Kőrösmező-szvidoveci római katolikus kápolnában kezdődött, ahol üdvözlő beszédet **Mikulyák László** felső-Tisza-vidéki esperes, rahói plébános, a Feltisza alapító-elnöke tartott. Az igehirdetés szolgálatát **Snep Román** aknaszlatinai plébános végezte. Az ünnepi liturgia után a vendégek a kápolnából együtt vonultak fel a közeli színpadhoz, ahol ünnepi köszöntőt mondott **Mikulyák László** esperes-plébános, **Szilágyi Mátyás**, Magyarország Beregszászi Konzulátusának főkonzulja, **Polyáncsuk Erika**, a IX. Feltisza szervező bizottságának vezetője és **Eduárd Zelinszkij**, Kőrösmező nagyközség polgármestere. A rendezvény után bemutatkozott Nagybocksó, Rahó, Zipzerei, Kőrösmező, Bustyaháza, Gyertyánliget, Aknaszalina, Huszt, Szvidovec és Visk közössége. A fellépő településeken kívül Terebesfejrpaták is képviseltette magát. Teljesítményük elismeréseként a fellépők oklevélben részesültek, amelyek átadásában **Mikulyák László** esperes-plébános mellett közreműködött **dr. Bezzeg Tamás**, Magyarország Ungvári Főkonzulátusának konzulja is.

2019. szeptember 13. A Szolyva melletti Királyfiszálláson (Szolocsin), a Kvitka Polonini üdülő parkjában került sor a Pro Arte – Munkács civil szervezet által hatodik alkalommal tartott Kárpátaljai Nemzetközi Szobrásztábor záróünnepségére. A vendégeket **Matl Péter** elnök köszöntötte, aki tárlatvezetést is tartott, majd bemutatta a család témájú öt szobor alkotóit is. Köszöntő beszédet mondott **Szilágyi Mátyás** beregszászi főkonzul és **Brenzovics László**, a KMKSZ elnöke. Az alkotók nevében **Rostás Beáta** egri szobrásznő mondott köszönetet mindazoknak, akik hozzájárultak a tábor megvalósításához. Ezután a szervezők a családot jelképező szobrocskákat adták át a táborban részt vevő szobrászoknak és a meghívott vendégeknek, majd mindenki megcsodálhatta a különleges műveket, amelyeket a Kárpátalján elindított szoborút jegyében Péterfalva és társközégei kaptak meg.

2019. szeptember 14. A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség szervezésében a beregszászi Barátság Stadionban lezajlott a XXIV. Kárpátaljai Magyar Zenésztalálkozó. Az est fénypontja az idén fennállásának 57. évfordulóját ünneplő Omega együttes kétórás koncertje volt. A nagykoncertet megelőzően köszöntötte a résztvevőket **Kulcsár Ferenc**, Magyarország Beregszászi Konzulátusának konzulja, **Sin József**, a Beregszászi Járási Tanács elnöke, **Babják Zoltán**, Beregszász polgármestere és **dr. Brenzovics László**, a KMKSZ elnöke. Az 1962-ben alakult Omega zenekar Kárpátalján (és Ukrajnában) először lépett színpadra a XXIV. Kárpátaljai Magyar Zenésztalálkozón. A nagyszabású esemény zárásaként a szervezők nevében **Molnár László**, a KMKSZ kulturális titkára egy tortát adott át az Omega együttesnek.

2019. szeptember 14. A közeljövőben Ukrajnában várható rendkívül jelentős politikai és közigazgatási változásokra történő felkészülésről tanácskozott a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) választmánya Beregszászon.

2019. szeptember 14. Az október 10-én kezdődő Margó Irodalmi Fesztiválon jelentik be, hogy ki nyeri idén a *Margó Irodalmi Díjat*, amit már ötödik alkalommal ítélnék oda a legjobb első prózakötetnek. 2019-ben összesen harmincnégy könyvet jelöltek a díjra, köztük egy kárpátaljait is, **Shrek Tímea** *Halott föld* ez című kötetét.

2019. szeptember 14. A Kárpátaljai Rózsahölgyek Társasága második alkalommal tartotta meg Jótékonyági Rózsabálját, amelyet gasztronómiai bemutatóval és ételkóstolóval kötöttek egybe. A rendezvénynek a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola adott otthont. A Magyarország Beregszászi Konzulátusával közösen szervezett est bevételéből nehéz sorsú gyermekeknek rendeznek egy örömteli napot. A bál fővédnökei **Dr. Pacsai-Tomassich Orsolya**, Magyarország Külgazdasági és Külügyminisztériumának államtitkára, valamint **Dr. Ponevács-Pana Petra**, Magyarország Külgazdasági és Külügyminisztériumának helyettes államtitkára voltak. Az

est védnökei **Dr. Orosz Ildikó**, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola rektora, tiszteletbeli rózsahölgy, **Szilágyi Mátyás**, Magyarország Beregszászi Konzulátusának főkonzulja és **Babják Zoltán**, Beregszász polgármestere voltak.

2019. szeptember 14. Nyílt napot tartottak a Boksay József Kárpátaljai Megyei Szépművészeti Múzeumban, amelynek keretében valamennyi állandó tárlat megtekinthető volt. Ezek a 17–20. századi ukrán, magyar és nyugat-európai alkotók munkáit sorakoztatják fel.

2019. szeptember 15. A VI. Kárpátaljai Nemzetközi Szobrásztáborban ezúttal a család témakörben készültek kőszobrok. Ihletőjük az Ukrajnai Római Katolikus Püspöki Konferencia felhívása volt, amely 2019-et a család szentségének évévé nyilvánította. A Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közössége és a Tiszabökényi Római katolikus Egyházközség (**Dupka György** elnök), közbenjárására a Pro Arte – Munkács civil szervezet által működtetett szobrásztábor vezetősége **Matl Péter** elnökletével úgy döntött, hogy négy kőszobrot a jubiláló tiszaháti településeknek adományoz. Az avató ünnepségre a 20 éve újraalapított Tiszabökényi Római Katolikus Egyházközség templomában került sor, ahol a család szentségének éve alkalmából **Weinrauch Márió** ferences atya, plébániai kormányzó celebrált misét. A családokat megáldó szentmisét megtisztelte jelenlétével **Gyebnár István** konzul (Magyarország Beregszászi Konzulátusának képviselőjében), **Berkecz Mária** konzul (Magyarország Ungvári Főkonzulátusának képviselőjében), **Tóth Bálint** polgármester és az általa vezetett községek, valamint a különböző vallási felekezetek képviselői, KMKSZ- és UMDSZ-tagok, továbbá **dr. Zubánics László** történész, az Ungvári Nemzeti Egyetem UMOTI Európa Integrációs és Magyar Történelem Tanszékének megbízott vezetője, a KMMI és az UMDSZ elnöke, **dr. Tóth Mihály** alkotmányjogász, a Szolyvai Emlékparkbizottság elnöke, az UMDSZ tiszteletbeli elnöke, **Vári Fábrián László** József Attila-díjas költő, az MMA tagja, a tiszafarkasfalvai származású **Nagy György**, Csetfalva nyugalmazott polgármestere, **Matl Péter**, a Pro Arte – Munkács civil szervezet elnöke, **Matl Árpád**, a szervezet ügyvezetője, a VI. Kárpátaljai Nemzetközi Szobrásztábor művészei: **Daria Aljoshkina** (Lemberg), **Rostás Beáta** (Eger), **Olena Dodatko** (Kijev), **Rhea Marmantini** (Spanyolország), továbbá **Tóth Csaba** építész (Budapest), **Bene Ferenc** tárogatóművész (Budapest) és sokan mások.

2019. szeptember 15. A 800 éves, Árpád-kori magyar települések (*Tiszabökény, Tiszafarkasfalva, Tiszapéterfalva, Tivadarfalva, Forgolány*) első írásos említése kapcsán a VI. Nemzetközi Művészeti Tábor alkotói 4 kőszoborral ajándékozták meg az ezredévek forгатagában megmaradt magyar községeket. **Dupka György**, a szervezőbizottság és a MÉKK elnökének konferálásában a tiszabökényi művelődési ház előtt **Jitka Kusova** csehországi szobrász *Madonna* című kőszobrát, Tiszafarkasfalván, a skanzen parkjában a spanyol **Rhea Marmantini Családi egyensúly** című kőszobrát, Forgolányban, a helyi kultúrház előtti parkban a kijevi **Olena Dodatko Családi egység** című műalkotását, a Péterfalvai Polgármesteri Hivatal előtti téren az Egerből érkezett **Rostás Beáta Családi ház** című alkotását avatták fel. A négy kőszobrot az alkotók társaságában **Gyebnár István** beregszászi és **Berkecz Mária** ungvári konzul, **Tóth Bálint** polgármester leplezték le, **Márió** ferences atya megáldotta és felszentelte azokat. A szobrokat és alkotókat **Matl Péter**, a Pro Arte – Munkács civil szervezet elnöke mutatta be. Elmondta, hogy a lemergi **Daria Aljoshkina Galambok** című műalkotása a Szolyva melletti Kvitka Polonini üdülő parkjában maradt, mivel a szanatórium már második alkalommal támogatta a szobrásztábor. Az avató ünnepségeken közreműködött a tiszabökényi Tisza Csillag kórus (művészeti vezető: **Kovály Csilla**) és **Bene Ferenc** budapesti tárogatóművész. A közeli étteremben a **Király András** igazgató által vezetett Péterfalvai Művészeti Iskola tehetséges előadói félórás műsorral köszöntötték a szobrászokat. Nagy sikert aratott a hatéves **Homoki Bianka** énekes, az Énekcsoport (**Király Natália** karnagy vezetésével) és **Paládi Máté** zongorajátéka.

2019. szeptember 15. **Dr. Márfi Gyula** nyugalmazott veszprémi érsek mutatta a beregszászi római katolikus templom búcsúi szentmiséjét. Az ünnepre Kárpátalja számos településéről érkeztek hívek. A szentmisén **Molnár János** beregszászi esperes-plébános, **Mankovics Sándor** nagybégányi plébános, **Marosi István** görögkatolikus lelkész, valamint **Merva Péter**, a veszprémi egyházmegye beregszászi származású papja koncelebrált. A szentmise ünnepi

körmenettel zárult. A szervezők agapéval várták a vendégeket, közben a kigyósi Szederinda néptáncgyűttes fellépését tekinthették meg az érdeklődők a templomudvarban.

2019. szeptember 15. A beregszászi római katolikus egyházközség idén is csatlakozott az Ars Sacra rendezvénysorozathoz, amely arra hivatott, hogy a néző a művészi alkotásokon keresztül találkozzon a transzcendenssel. Ebből az alkalomból a budapesti Újszínház két színésze – **Jánosi Dávid** és **Gregor Bernadett** a *Pilátus éjszakája* című történelmi drámát mutatták be a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színházban. A szerző **dr. Fazekas István** drámaíró és teológus köszöntőjében ismertette a darab történelmi hátterét, és az előadás ötletének megszületéséről is beszélt. Jogászként és teológusként sokat foglalkozott Jézus perével. Az előadás után az egyházközség, a Beregszászi Magyar Konzulátus és a beregszászi színház képviselői megköszönték a vendégeknek a tanulságos és tartalmas estét.

2019. szeptember 17. Kerekasztal-megbeszélést tartottak a Kárpátaljai Megyei Tanácsban Kárpátalja új járáskörzeteinek kialakítása témájában. A megbeszélésen két projektet tekintettek át: megyénk 13 járásából négyet vagy hármat hagynának meg. A szakértők azt szeretnék, ha négy járás maradna meg: az Ungvári, a Munkácsi, a Huszti és a Técsői. Az ülés eredményeit az új évig szeretnék megküldeni a minisztérium ezzel foglalkozó részlegének.

2019. szeptember 18. *Borászat és borturizmus Magyarországon: a bor és a turizmus nyerő párosítása* címmel szervezett szakmai konferenciát Beregszászon Magyarország Beregszászi Konzulátusa és a városban működő Shalom Alapítvány. A magyarországi és a kárpátaljai helyzetet kiválóan bemutató, a fejlődési lehetőségeket vizsgáló szakmai előadásokat követően minőségi magyarországi borokat és a Chizay borászat kitűnő borait is megkóstolhatták a konferencia résztvevői, közöttük a Beregszászi járás és a város vezetői, turizmussal foglalkozó vállalkozók és helyi borászok.

2019. szeptember 18. Csaknem egy évvel elkészülte után adták át hivatalosan is a Karácsfalvai Szent Mihály Görögkatolikus Óvodát. A rendezvényen részt vett **Potápi Árpád János** nemzetpolitikáért felelős államtitkár, **Buhajla József**, az Magyarország ungvári külképviseletének főkonzulja, valamint **Szilágyi Mátyás** beregszászi főkonzul. Az átadó ünnepséget **Dobsa Aranka**, a Szent Mihály Óvoda vezetője és **Tóth Jenő** atya, helyi parochus nyitotta meg. Potápi Árpád János államtitkár szónoklatában többször is hangsúlyozta, hogy nem csak a teljesen magyar anyanyelvű gyerekek számára épült az óvoda. Fontos, hogy a vegyes házasságokból született gyerekek is jól felszerelt, biztonságos közegben nevelkedjenek, s éljék meg gyerekkorukat. Erre alkalmas az a 160 új és 450 megújult óvoda, amelyeket az elmúlt időszakban építettek, illetve újírtottak fel. A köszöntő beszédek után az épület felszentelésére is sor került. Azt követően pedig az óvoda növendékei mutatták be ünnepi műsorukat. Az átadó ünnepség után az államtitkár meglátogatta a Karácsfalvai Sztójka Sándor Görögkatolikus Líceum diákjait és tanárait is.

2019. szeptember 18. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (II. RF KMF) évnnyitóját a hagyományoknak megfelelően a beregszászi református templomban tartották. A házigazdák nevében **Cserniga Gyula**, a beregszászi református egyház lelkesze köszöntötte a vendégeket. **Orosz Ildikó**, a II. RF KMF rektora beszédében elmondta, hogy a 2019/2020-as tanévben 746 diák kezdte meg tanulmányait BSc szintű képzésen, 333 fiatal részesül ifjú szakember képzésben és 327 tanuló iratkozott be az Ukrajnában nem akkreditált képzésekre. A Mátészalkai Képzési Centrummal közösen indított négy féléves, szakképesítést nyújtó kurzuson 103 diák kezdi meg tanulmányait. A főiskola felnőttképzési központja által szervezett tanfolyamokon Kárpátalja különböző településein 3675 diák részesül képzésben. A továbbiakban a rektor asszony kitért a Kárpátalján tapasztalható pedagógushiányra. Beszéde végén megköszönte az anyaország támogatását. A II. RF KMF tanévnyitó ünnepségén átnyújtották a főiskola tudományos tanácsa által létrehozott Rákóczi-díjat, amely az önálló kárpátaljai magyar nyelvű felsőoktatás létrejöttének, a főiskola megmaradása és fejlesztése érdekében döntő szerepet vállaló személyek tevékenységének elismerése. A főiskolai tanács határozatának értelmében 2019-ben a magyarországi díjazott **Potápi Árpád János**, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára, az ukrajnai díjazott **Dmitro Tkács**, Ukrajna egykori

magyarországi nagykövete lett. A főiskola Tomcsányi Hűségdíját 2019-ben **Pallay Ferenc** informatikus, a II. RF KMF Puskás Tivadar Informatika Központjának igazgatója vehette át. Rákóczi-főiskoláért emlékéremmel 2019-ben **Csizmár Ivánt**, a II. RF KMF főgondnokát tüntették ki. A díjátadó után **Brenzovics László**, a Kárpátaljai Magyar Főiskoláért Jótékonysági Alapítvány, valamint a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség elnöke köszöntötte a jelenlévőket. A rendezvény végén a kárpátaljai történelmi egyházak képviselői Isten áldását kérték az elsős és felsős hallgatókra, az intézmény tanáira, munkatársaira és minden jelenlévőre.

2019. szeptember 19. A „GENIUS” Jótékonysági Alapítvány az Emberi Erőforrások Minisztériuma által biztosított anyagi támogatás segítségével idén is meghirdette a Zrínyi Ilona Kárpátaljai Magyar Szakkollégium kutatói ösztöndíját. A felvételi vizsgákat a Rákóczi-főiskolán négy szekcióban tartották: filológia, matematika és számvitel, természettudomány, történelem és társadalomtudomány. **Váradai Natália**, a „GENIUS” Jótékonysági Alapítvány irodaigazgatója közlése szerint az ösztöndíj fő célja a kárpátaljai magyar fiatal kutatók kinevelése és kutatói pályára való állítása. A Kárpátaljai Felsőoktatási Tehetséggondozó Tanács döntése alapján a 2019–2020-as tanévre 18 hallgató nyert felvételt a Zrínyi Ilona Kárpátaljai Magyar Szakkollégiumi kutatói ösztöndíjára.

2019. szeptember 19. A Beregszászi 4. Számú Kossuth Lajos Középiskola negyedik osztályos tanulói ünnepélyes megemlékezést tartottak Kossuth Lajos születésének 217. évfordulója alkalmából az épület előtt lévő Kossuth-szobornál. A verses-zenés összeállítás során bemutatták a Kossuth-kifli eredetét és a korhű édességgel meg is kínálták a résztvevőket. Az ünnepség végén a tanulók koszorút helyeztek el Kossuth Lajos szobránál.

2019. szeptember 20. **Shrek Tímea** íróval és **Marcsák Gergely** költővel szerveztek találkozót a beregszászi II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán az Ortutay Elemér Görögkatolikus Szakkollégium meghívására. A találkozó fő témája az itthon maradás volt, a szülőföldhöz való viszonyunkról és az irodalomról szolt a diskurzus, amit **Ráti Emese** moderált.

2019. szeptember 21. Az Ungvári Magyar Főkonzulátus és a Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet közös szervezésében az ungvári várban megrendezték a II. Bercsényi Jótékonysági Bált. Az esten nyitóbeszédet **Buhajla József** ungvári főkonzul tartott, aki többek között bejelentette, hogy a társasági esemény teljes jegybevételét, a további jótékony felajánlásokat és a licitre bocsátott művészi alkotásokért befolyt összeget a Nagydobronyi Irgalmas Samaritánus Református Gyermekegységnek ajánlották fel. A vár egykori birtokosának, Bercsényi Miklósnak a feleségére, Csáky Krisztina grófnőre emlékezve megválasztották a bál szépét és két udvarhölgyét. Elárverezték **Matl Péter Család** című pasztellgrafikáját, **Kulin Ágnes Háztetők** című akvarelljét, a Pro Arte Alapítvány által felajánlott turulos kerámiaszobrot, **Erfán Ferenc Hegyi patak** című olajfestményét, **Soltész Péter Ungvári vár** című munkáját és a Bondarenko cukrászda egyedi tortakülönlegességét. A fentebbi alkotások közül Soltész Péter festményéért fizettek a legtöbbet. A támogatásért a nagydobronyi leányotthon intézményvezetője, **ifj. Katkó László** és lelkész igazgatója, **Katona Viktória** mondott köszönetet.

2019. szeptember 22. Gróf Bercsényi Miklós, Ung vármegye egykori főispánja, aransarkantyús vitéz és felesége, Csáky Krisztina emlékére és tiszteletére az ungvári várban a Pro Cultura Subcarpathica szervezésében megrendezték a III. BercsényiFesztet. Felléptek a népi tánccsoportok, bemutatkoztak a kézművesek, hagyományőrök és a tűzsonglőrök. A programot a Bagossy Brothers Company fellépése zárta.

2019. szeptember 22. Életének 86. évében elhunyt **Sütő János** festőművész, a kortárs kárpátaljai tájképfestészet kiemelkedő alakja, Ukrajna Nemzeti Művésze.

2019. szeptember 24. Beregszászon, a Rákóczi-főiskola Gross Arnold termében megnyitották **Erfán Ferenc** egyéni tárlatát a Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészek Révész Imre Társasága (RIT) szervezésében. **Benkő György** külön kiemelte a bemutatóra összeválogatott képek nagyvonalúságát és a festő alapos munkáját.

2019. szeptember 24. Magyarország Beregszászi Konzulátusának Gulácsy-termében megrendezték *A kakukknővér* című, **Vári Fábrián László** által lefordított ruszin és ukrán balladákat közreadó gyűjtemény bemutatóját. A program kezdetén **Beke Mihály András** első beosztott konzul köszöntötte a megjelenteket, majd **Antal Katalin**, a Beregszászi Kodály Zoltán Művészeti Iskola tanára adott elő két ukrán népdalt. Köszöntőt mondott **Szilágyi Mátyás** főkonzul, akinek a nevéhez fűződik az *Irodalmi kilátó* rendezvénysorozat elindítása. Ezután **Vári Fábrián László** beszélt a népballadáról, majd felolvasott három balladát az új kötetből. A Magyar Művészeti Akadémia kiadásában megjelent fordításkötetet – 76 ruszin és ukrán népballada magyar nyelven – **dr. Kész Margit**, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola docense, néprajzkutató mutatta be.

2019. szeptember 25. Magyarország Beregszászi Konzulátusa Gulácsy-termében megnyílt **Gogola Zoltán** egyéni tárlata. Köszöntőt mondott **Szilágyi Mátyás** főkonzul.

2019. szeptember 26. A beregszászi 4. sz. Kossuth Lajos középiskolában az író-olvasó találkozót **Zseltvay-Vezsdel Emese**, az iskola igazgatónője nyitotta meg, majd az intézmény tanulói néptáncal, dalokkal, valamint **Weinrauch Katalin** verseivel köszöntötték a vendégeket. Ezt követően **Dupka György**, az Intermix Kiadó vezetője és **Szemere Judit** szerkesztő bemutatta Weinrauch Katalin írói közreműködésével *A múlt évek útján* című újabb elbeszélés és karcolat gyűjteményét, amely az Intermix Kiadó Kárpátaljai Magyar Könyvek (278.) sorozatában látott napvilágot Ungváron. Borítón az ungvári **Erfán Ferenc** festménye látható. A rendhagyó irodalomóra jó hangulatú beszélgetéssel zárult. Az írói válaszolt a diákok kérdéseire. Mások mellett a rendezvényen részt vett és felszólalt **Beke Mihály András**, Magyarország Beregszászi Konzulátusának első beosztott konzulja is. **Weinrauch Katalin** új könyvének elektronikus változata itt olvasható: <https://mek.oszk.hu/19700/19732/>

2019. szeptember 26. XVII. alkalommal szervezett országos találkozót és konferenciát a Magyarországi Tájházak Szövetsége Élő hagyomány a tájházakban címmel. Az összejövettel a Heves megyei Hatvanban és Boldogon tartották meg. Az eseményen Kárpátaljáról a Nagyberegi tájház képviselőjében **Gál Adél** és **Csurman Puskás Anikó**, a tájház programszervezői is részt vettek.

2019. szeptember 28. Másfél éves munka után – sok kisgyerekes család öröme – megnyitották a Nagyszőlősi Szent József Magyar Katolikus Bölcsőde és Óvoda új épületét, amely már négy csoport befogadására vált alkalmas. A katolikus óvodát **Majnek Antal** munkácsi megyés püspök megáldotta és felszentelte az ünnepség keretében.

2019. szeptember 30. A németországi Potsdamban, a Villa Quandt-ban fiatal magyar irodalmárok **Zalán Tibor** (Szolnok), **Nagy Kopány Zsolt** (Marosvásárhely), **Levente Pál Dániel** (Budapest) társaságában megtartott irodalmi estjén **Shrek Tímea** és **Marcus Gergely** is bemutatkozott.

2019 szeptembere folyamán:

* *A karmester szeretője* címmel színházi előadást tartottak Beregszászban a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színházban.

* Az Magyarországon elindított Kutatók Éjszakáját a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Biológia és Kémia Tanszéke is lebonyolította.

* Ingyenes gyermekorvosi vizsgálatot hajtottak végre a Beregszászi Református Gyülekezet gyülekezeti termében.

* *A hypertónia mint népbetegség rizikófaktorai, szűrése, megelőzése, szövődménye és terápiája* címmel rendezett konferenciát a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Felnőttképzési Központja.

* A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet szervezésében megtartották az V. Beregszászi Jótékonyági Félmaratont a makkosjánosi Barna György Stadionban.

* *Ezüst táltos* elnevezéssel a Drugethek korát mutatták be Ungváron a Kárpátaljai Népművészeti és Népi Építészeti Múzeumban.

* Academic English kétnapos képzésére került sor a makkosjánosi Helikon Hotelben a Momentum Doctorandus szervezésében.

* Mesemondó versenyre került sor Beregszászon, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán a Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet és a főiskola Pedagógia és Pszichológia Tanszéke szervezésében.

* A beregszászi Barátság Stadionban lebonyolították a Kocsis 90 Kupa kétnapos sportrendezvényt Magyarország Beregszászi Konzulátusa szervezésében.

* **Péter Csaba**, a KárpátHáz Civil Szervezet kuratóriumi elnöke szokásához híven idén is beregvidéki elsősöket ajándékozott meg.

* A hónap folyamán Visken, Makkosjánosiban, Mezőkaszonyban és más magyarlakta településeken emlékezetes műsorokban gazdag falunapokat, szüreti bálakat tartottak, amelyeken a magyar diplomáciai testületek konzuljai is részt vettek.

* Csapon emlékjelet állítottak a szovjethatalom által megsemmisített egykori református temető helyén. A város vezetőségén kívül veteránok és egyházi személyek is részt vettek az összejövetelen. A jelenlévők közösen helyezték el az emlékezés koszorúját a csapi közösség nevében állíttatott, kétnyelvű emlékműre – tájékoztatott a csapi városi tanács.

* Megnyitották **Hajdú László** kiállítását a megyeszékhelyen. A művész az Ungvár galériában harmincnyolc alkotást mutatott be, amelyet az elmúlt tíz évben készített. A festő különböző technikákat alkalmaz: grafika, olajfestés és kispasztika. A tárlaton akril- és olajfestmények tekinthetők meg.

* Idén második alkalommal szervezett búcsúval egybekötött családi napot a nevetlenfalui római katolikus plébánia. A szentmisét követően közös ebédre, majd Ki mit tud?-ra került sor. Az alkalomra közösségépítő szándékkal kerítették sort, ezért szeretetvendégséggel várták mind a helyi lakosokat, mind a településre érkező zárandokokat.

* A munkácsi városi roma művészeti iskola növendékei és **Jónás Tibor** iskolaigazgató alkotásaiból nyílt tárlat a munkácsi várban. A Rom-Art elnevezésű kiállítás a városi önkormányzat szervezésében valósult meg.

* **Milos Zeman** cseh elnök fogadta a Kárpátaljai Ruszinok Világtanácsának képviselőit. A megbeszélés fő témája Kárpátalja autonómiája volt – tájékoztatott a pravda.com.ua a Szabadság Rádió hírére hivatkozva. A delegáció tagjai között olyan szervezetek képviselői is voltak, amelyek sérelmezik az Ukrajnában élő ruszinok elnyomását, illetve szoros kapcsolatban vannak Oroszországgal – állapítja meg a hírportál.

* A kárpátaljai sajtóban megjelent **Bocskor Andrea** EP-képviselő nyilatkozata az Európai Parlament „malenkij robottal” foglalkozó határozatáról annak kapcsán, hogy idén emlékezünk meg a kárpátaljai magyarok elhurcolásának 75. évfordulójáról. *„Az Európai Parlament minden ciklus kezdetén elfogad egy határozatot az európai történelmi megbékélés és emlékezet életben tartása érdekében, de a korábbiak kevés hangsúlyt helyeztek a kommunizmus bűneinek elítélésére és az áldozatokra. Ez a határozat most jó alkalmat biztosított, hogy a kárpátaljai magyarság legnagyobb kollektív traumájára, az 1944-es malenkij robotra felhívjam az európai politikum figyelmét”* – közölte a képviselő.

* Megtartották a Gulágkutatók Nemzetközi Társaságának közgyűlését Budapesten.

* Magyar cégek részvételével turisztikai kiállítást rendeztek Ungváron, a Bagolyfészek kulturális-történelmi központban.

* Lezajlott az EGTC-konferencia a határon átnyúló ukrán–magyar kapcsolatokról a Tisza Korlátolt Felelősségű Európai Területi Társulás szervezésében a makkosjánosi Helikon Hotelben.

* Műhelynapot tartottak a Nagydobronyi Magyar Népművészeti Tanodában a Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet szervezésében.

* **Bernáth Ferenc** és **Török Papp Tímea** koncertjére került sor Ungváron a Kárpátaljai Megyei Filharmóniában a KMKSZ Ungvári Járási Szervezete szervezésében.

Jegyzet

2019. szeptember 18-án szomorú hírt közölt velem **Kótun Jolán** magyar nyelv és irodalom szakos, ám már nyugdíjas tanár arról, hogy a Munkácsi Állami Egyetem Humán-Pedagógiai Koledzs keretében a magyar tanítóképzés teljesen megszűnt. Így a kárpátaljai magyar írók – még az év elején betervezett – rendhagyó irodalomórája okafogyottá vált, nincsenek már magyar diákok. A magyar tagozatra az idén sem jelentkeztek. Ha egy-kettő mégis, azokat a magyar származású diákokat az ukrán csoporthoz csatolták. A felsőbb tagozatos magyar csoportok hallgatói az ukrán ZNO-n mind egy szálíg elvérezték. Ennek oka, hogy a Munkácsi Állami Egyetem Humán-Pedagógiai Koledzs vezetősége hivatalosan nem akkreditáltatta a magyar tanítóképzős csoportot önálló egységként (talán előre megfontolt szándékkal tette!), vagyis ugyanolyan szinten kellett teljesíteniük, mint egy átlagos ukrán csoport tagjának, mert rájuk nem vonatkozott a miniszteri rendelet, hogy a ZNO-ból alacsonyabb ponthatárt kell teljesíteniük, mint ukrán anyanyelvű kortársaiknak. Ez azt is jelenti, hogy az ukrán kisebbségellenes oktatási politika halálos csapdájába került és meghalt a magyar tanítóképzés, ez részben a magyar szervezetek felelőssége is, hogy nem emelték fel szavukat a megmentése érdekében. Egy száznégy éves intézményről van szó, amelynek a lelkünkben is emlékjelet kell hogy állítsunk.

Dupka György<https://www.facebook.com/people/Dupka-György/100001743110446>

(Forrás: KMMI, MÉKK, Facebook,
www.karpatalja.ma, www.karpatinfo.net, www.karpataljaturizmus.info, www.zakarpattya.net.ua)

Szerkeszti a szerkesztőbizottság:

Zubánics László (elnök), Dupka György, Szemere Judit (szerkesztő), Fuchs Andrea.

Megjelenik: havonta két alkalommal.